

2. Бланк, И.А. Управление прибылью [Текст] / Игорь Александрович Бланк. – [2-е изд.]. – К.: Ника–Центр, Эльга, 2002. – 752 с.
3. Савицька, Г. В. Аналіз економічної діяльності підприємств [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Савицька. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 668 с.
4. Турило, А. М. Теоретико–методологічні підходи до визначення прибутку підприємства як фінансової категорії / А. М. Турило, О. А. Зінченко // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 3. – С.109.
5. Тарасюк, Г. М. Планування діяльності підприємства [Текст] : навч. посіб. / Г. М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – К. : Каравела, 2003. – 432 с.
6. Федоренко, В. Г. Політична економія [Текст] : підруч. / В. Г. Федоренко, О. М. Діденко, М.М. Руженський, О. Ф. Уткін ; за наук. ред. д. е. н., проф. В. Г. Федоренка. – К. : Алерта, 2008. – 487 с.
7. Іванова, Н. Ю. Економічна теорія управління фірмою [Текст] : навч. посіб. / Н. Ю. Іванова. – К. : ЦНЛ, 2010. – 266 с.
8. Мазаракі, А. А. Економіка торговельного підприємства [Текст] : підруч. / А. А. Мазаракі, Л.О. Лігоненко, Н. М. Ушакова ; за ред. Н. М. Ушакової. – К. : Хрещатик, 1999. – 800 с.

Конюхова Катерина

студентка

Науковий керівник: к.е.н., доцент Харченко Т.М.

Сумський національний аграрний університет
м. Суми

АГРОТУРИЗМ – СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ

В останні десятиріччя у світі все більшого визнання і прихильності набуває концепція багатофункціонального розвитку сільської місцевості та диверсифікації виробничої діяльності і послуг в агробізнесі. Її сутність полягає у необхідності забезпечення належних умов для розвитку села та сільського способу життя у декількох напрямках. При цьому особлива увага звертається на невиробничу діяльність, оскільки виключно аграрне виробництво не може забезпечити гармонійного довілля та матеріальних благ сільським мешканцям. Важливим напрямом реалізації такої стратегії є розвиток сільського та аграрного туризму. Крім того, він забезпечує підвищення рівня зайнятості сільських жителів, зростання трудового потенціалу села, розбудову благоустрою сільських населених пунктів.

Актуальність проблеми розвитку агротуризму викликає значний інтерес до неї з боку зарубіжних і вітчизняних дослідників. Проблемі розвитку туризму як виду відпочинку та можливого напрямку бізнесової діяльності присвячено праці таких учених, як: В. Герасименко, Л. Гринів, О. Гулич, М. Долішній, Л.Дудник, Ю. Зінько, В.Кардаш, А.Клімашевський, В. Кравців, Р. Крамченко, В. Липчук, О. Любимцева, Ю. Губені, В. Данильчук, Г. Черевко.

Сьогоднішній міський турист віддає перевагу активному відпочинку в місцях з екологічно чистим навколишнім середовищем, а також шукає можливостей культурного

збагачення, самоосвіти. Для задоволення таких потреб Україна має надзвичайно великі туристично–рекреаційні можливості. Майже п'ятнадцять відсотків території це курорти, зони відпочинку, гірські та приморські ландшафти, придніпровські зелені зони, де прекрасне здорове повітря, чисті ріки, гори, місцевості, де збережені національні традиції, фольклор, музеї, церкви та інші прекрасні архітектурні пам'ятки. Історично склалося, що більше 500 населених пунктів, які мають унікальну історико–культурну спадщину. Охороняється державою біля 30 національних і регіональних парків та садіб відомих діячів української культури. Визначними є лікувальні ресурси – більш ніж 400 джерел мінеральних вод та понад 100 родовищ цілющих грязей, велика кількість яких є унікальними не тільки для України, але й для Європи [1, с. 210].

В Україні сільський зелений туризм, екотуризм та аграрний туризм є одним із пріоритетних напрямів забезпечення комплексного розвитку сільських територій, диверсифікації аграрного виробництва. У своєму функціонуванні він орієнтується насамперед на регіони України, де існують відповідні рекреаційні ресурси та соціально–економічна потреба у цьому виді господарювання. Але на сьогодні, на жаль, цей напрям економіки сільськогосподарських підприємств, аграрної сфери, сільської місцевості розвинутий недостатньо.

Доцільно, дещо розтлумачити вищезазначені поняття. Агротуризм – це частина більш загального поняття сільський туризм, де сільське домогосподарство (агрооселя) виступає як база для туриста. Агротуризм має дещо спільне з екотуризмом, а саме відповідає критеріям екологічності. Проте агротуризм має іншу мету – він пропонує перебування в аграрному підприємстві (фермерському господарстві) й агрооселі і вивчення сільського способу життєдіяльності, або просто відпочинок у мальовничій місцевості, тоді як екотуризм зосереджений на активному вивченні природи і, найчастіше, активних подорожах.

Також варто акцентувати увагу на тому, що основними ризиками, які перешкоджають розвитку туристичних послуг особистих господарств, є те, що у Європі та світі немає образу України як цікавого для агротуризму краю; висока залежність туристичної сфери від погодних умов [2, с. 122]; більшість агроосель працюють без оформлення; недооцінка місцевою владою та населенням значення пам'яток історії та культури як туристичного ресурсу; недостатня кількість відпрацьованих туристичних маршрутів з презентабельними та культурними об'єктами; відсутність організаційних, психологічних і та інших навичок туристичного бізнесу у сільського населення; неузгодженість цін на агротуристичні послуги однакової якості; брак у брендах туристичних установ, якісних орієнтирів, категоризації як бази порівняння та ін.; відсутність початкового капіталу та пільгового механізму кредитування для потенційних підприємців у сфері аграрного туризму; високі податки і відсутність податкових пільг.

Таким чином, агротуризм активізує розвиток місцевої інфраструктури; сприяє збуту надлишків сільськогосподарської продукції, збільшуючи додаткові прибутки селян і відрахування в місцеві бюджети; активізує місцевий ринок праці, підвищує зайнятість, затримує молодь на селі, зменшуючи потребу в закордонному заробітчанстві; слугує охороні туристичних ресурсів, насамперед збереженню етнокультурної самобутності українців і усіх громад етнічних меншин нашої держави; створює можливості для

повноцінного змістовного відпочинку незаможної верстви людей; а також позитивно впливає на підвищення культурного рівня й екологічної свідомості мешканців села [3].

Список використаних джерел

1. Горьовий, В.П. Тимчук С.В. Менеджмент фермерських господарств [текст] : навч. посіб. / За ред. В.П.Горьового – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 366 с.
2. Петенко, І.В. Туризм як чинник розвитку депресивних регіонів України / І.В. Петенко, А.В. Петенко / Вісник ДІТБ, 2013. – №17. – С. 120–123.
3. Пінчук, Т.А. Основні форми та напрями надання послуг сільського туризму [Текст] / Т. А. Пінчук // Перспективи становлення конкурентоспроможної регіональної економіки. Матеріали VI Пленуму Спілки економістів України та міжнар. наук.–практ. конф. – К., 2007. – С. 288–291.

Королева Наталья

к.э.н.

Левченко Александр

к.э.н., доцент

Белгородский государственный технологический

университет им. В.Г. Шухова

г. Белгород, Россия

ПРОБЛЕМЫ ТРУДОВОЙ ИНТЕГРАЦИИ БЛИЖНЕВОСТОЧНЫХ БЕЖЕНЦЕВ В СТРАНАХ ЕВРОПЫ

Современный миграционный кризис, охвативший Европу, не имеет прецедентов в истории со времен Второй Мировой Войны. В 2015 году в страны ЕС прибыло более 1,5 млн., в I кв. 2016 года – 150 тыс. беженцев [1]. Большая часть из них – граждане государств Ближнего Востока, прежде всего, Ирака и Сирии. В отличие от размещения внутренне перемещенных лиц, которые остались на конфликтных территориях, круг проблем, связанных с принятием беженцев в Европе, значительно шире. Наряду с необходимостью предоставления социальных пособий, жилья, продовольствия и медицинских услуг, арабские переселенцы нуждаются в основательной языковой и профессиональной подготовке или переподготовке для повышения шансов трудоустройства в высокоразвитых европейских странах. Образование 75% сирийских беженцев ограничивается школьным уровнем или неоконченным средним образованием. Знание европейских языков находится на еще более низком уровне, тогда как оно является одним из ключевых факторов трудоустройства (шансы найти работу у беженцев, владеющих немецким языком, на 9 (при условии высокого уровня владения – 15) процентных пунктов выше, чем у мигрантов без знания языка) [2].

Правительства европейских стран финансируют программы языковой подготовки с учетом потребностей переселенцев. В Швеции и Дании мигранты имеют возможность совмещать языковые курсы с работой на условиях неполной занятости в рамках